

Posudek na magisterskou diplomovou práci

MICHALA ZAPLETALA

„Proměna fauny denních motýlů na střední škále: Situace v Jihočeském kraji“

Diplomová práce kolegy Zapletala má 190 stran vlastního textu a 1 stranu příloh. Počet tabulek a hlavně mapek neuvádím, protože jich jsou stovky – celá práce totiž na mapkách stojí. Grafická úprava práce je vynikající, seznam použité literatury, včetně mnoha zahraničních titulů, svědčí o vynikající orientaci v problematice.

Přelom 20. a 21. století charakterizuje v „geografické ekologii“ vznik celé řady syntetických prací, založených na mapování flóry a fauny a zodpovídajících, pomocí pokročilých metod prostorové statistiky, na základní otázky ohledně prostorového rozmístění biologické rozmanitosti a jejích změn v čase, zejména pak změn souvisejících s lidskou činností. Stejně jako na přelomu století 19. a 20. vznikají přehledy flóry a fauny zahrnující celé kontinenty, stejně jako území jednotlivých států a regionů. Na rozdíl od situace před 100 lety však vidíme značný úbytek a homogenizaci přírodního bohatství, za něž, bohužel, neseme jednoznačnou odpovědnost.

Vedle „státních“ a „kontinentálních“ syntéz však vznikají i syntézy omezené hranicemi menších regionů. Jejich potenciální význam je nezměrný – zatímco některé ekologické jevy (např. vztah biodiversity a produktivity) lze sledovat jen na velkých škálách, pro pochopení jevů jako je vztah úbytku biodiversity ke změnám krajinného pokryvu se hodí spíše škály menší. I ochranné aktivity jsou a budou organizovány spíše regionálně, ať už proto, že to je praktičtější, nebo proto, že v regionálním měřítku lze v ochraně přírody pracovat s takovými sentimenty, jako je hrdost na rodný kraj a patriotismus.

I proto jsem vítal zájem diplomanta zpracovat podrobný síťový atlas rozšíření motýlů jižních Čech, cílený na časové změny biologické rozmanitosti této skupiny. Zpracováním všech dostupných literárních pramenů a veřejných sbírek, jakož i velkého množství sbírek soukromých, a kritickou verifikací tisíců údajů z Celostátního mapování motýlů, vznikla práce, která je nejen významným a po několika doplněních i publikovatelným regionálním dílem, ale i dobrým základem pro testování platnosti některých biogeografických a ochranných hypotéz na regionální škále.

Teď několik slov k diplomantovi. Všichni asi tušíme, že kolega Zapletal studoval na fakultě dlouho: tak dlouho, že se málem zařadil k jejímu inventáři. Nedá se však říct, že by tento čas proflákal, protože vedle studijních povinností věnoval nezměrný čas a úsilí studiu motýlů, a to denních i nočních, jejich poznávání, bionomii a ekologii. Známe se s Michalem přes pět let, měl jsem tu čest sledovat jeho entomologický vývoj a pokroky a mohu směle říct, že už dnes patří do horní desítky, ne-li horní pětičky, znalců české lepidofauny. Je asi přírodním zákonem, že lidé excelující v nějaké oblasti tak musí činit trošku na úkor jiných úkolů, s tím nikdo z nás nic nenadělá. Možná to je o důvod víc dát takovým kolegům a pracovníkům možnost vyniknout v tom, v čem jsou skutečně dobří. Proto bych byl velmi rád, kdyby kolega Zapletal entomologii neopustil, a formou doktorského studia se zapojil do vědecké práce ve své milované lepidopterologii.

Závěrem bych shrnul, že s prací kolegy Zapletala jsem spokojen: Splnil požadavky na magisterskou diplomovou práci, tj. dovedl formulovat badatelský problém, naučil se pracovat s vědeckou literaturou, zorientoval se v obtížném světě historické vědecké literatury a muzeí, a pracoval mimořádně pilně a svědomitě. Práci doporučuji k obhajobě, přičemž se přikláním ke klasifikaci stupněm *v ý b o r n ě*.

Doc. Mgr. Martin Konvička, Ph.D.

V Českých Budějovicích, 22. ledna 2011